

kinder ombudsman

het beste besluit:
geef kinderen invloed

Retouradres: Postbus 93122, 2509 AC Den Haag

Aan het College van Burgemeester en Wethouders
van de gemeenten Beverwijk, Velsen en Heemskerk

Per e-mail verzonden naar:

bestuurssecretariaat@beverwijk.nl
secretaresseburgemeester@velsen.nl
post@heemskerk.nl

Betreft: De belangen en rechten van kinderen in relatie tot uitstoot van Tata
Steel locatie IJmuiden

Geacht College,

Over de uitstoot van Tata Steel IJmuiden en de negatieve gevolgen hiervan voor de omgeving zijn door het RIVM verschillende rapporten gepubliceerd. Daarnaast heb ik als Kinderombudsman signalen ontvangen over dit thema. Om deze redenen heb ik een inventarisatie uitgevoerd om te zien in hoeverre de belangen van kinderen aan bod komen rond dit thema. Als Kinderombudsvrouw is het mijn rol te bevorderen dat kinderrechten worden nageleefd. Daarom richt ik mij tot u met de volgende oproep. Ik roep u hierbij op zich meer in te spannen om het recht van kinderen op een goede ontwikkeling - waaronder het recht op gezondheid - te beschermen in de omgeving van uitstoot van Tata Steel locatie IJmuiden. Daarmee roep ik u op de belangen van deze kinderen in relatie tot het onderwerp structureel te onderzoeken en mee te wegen. Hieronder licht ik dit verder toe.

Bescherming gezondheid kinderen

Uit rapporten van het RIVM blijkt dat de uitstoot van Tata Steel negatieve impact heeft op de gezondheid van omwonenden.¹ Zo ook op de gezondheid van kinderen. De overheid heeft in het algemeen een verantwoordelijkheid in de bescherming van de gezondheid van burgers. Voor kinderen geldt daar bovenop dat de overheid zich op grond van het Kinderrechtenverdrag maximaal moet inspannen om de brede ontwikkeling van kinderen, waaronder de gezondheid van kinderen te beschermen. Gezondheid is één van de zeven elementen² die belangrijk zijn voor een brede ontwikkeling van kinderen naar volwassenheid. Deze zeven elementen moeten volgens het Kinderrechtenverdrag gezamenlijk worden onderzocht en meegenomen in voorgenomen wetgeving en beleid en in elke individuele beslissing die impact hebben op de ontwikkeling en het welzijn van kinderen.

¹ <https://www.rivm.nl/publicaties/onderzoek-herkomst-van-neergedaald-stof-en-stoffen-in-de-lucht-in-ijmond-regio>

<https://www.rivm.nl/nieuws/stof-in-ijmond-bevat-veel-pak-en-metalen>

<https://www.rivm.nl/publicaties/depositieonderzoek-ijmond-2020-monsternamen-analyse-en-risicobeoordeling-van-pak-en>

<https://www.rivm.nl/nieuws/grafietregen-ongewenst-voor-gezondheid>

<https://www.rivm.nl/tata-steel/overzicht-rapporten-gezondheid-in-ijmond>

² 1) identiteit van het kind, 2) mening van het kind over de situatie en te nemen beslissing, 3) behoud van de gezinsomgeving en belangrijke contacten, 4) zorg, bescherming en veiligheid, 5) kwetsbare kinderen of bijzondere situaties, 6) recht op gezondheid en 7) recht op onderwijs.

Pagina 1/3

Datum

6 april 2022

Onderwerp

Belangen en rechten van kinderen

Ons nummer

1670245

Uw brief

-

Uw kenmerk

-

Contactpersoon

[Redacted]

T [Redacted]

Kinderombudsman

Bezuidenhoutseweg 151
2594 AG Den Haag

Postbus 93122
2509 AC Den Haag

T 070 356 35 63

info@kinderombudsman.nl
www.kinderombudsman.nl

*De Kinderombudsman
is onderdeel van de
Nationale ombudsman*

Belangen en rechten van kinderen niet voldoende onderzocht en meegewogen

Pagina 2/3

Ik heb een inventarisatie uitgevoerd om te zien in hoeverre de belangen van kinderen en daarmee hun rechten aan bod komen rond het thema van de uitstoot van Tata Steel IJmuiden. Uit gesprekken met betrokkenen vanuit Provincie Noord-Holland, ministerie van Infrastructuur en Waterstaat en enkele IJmondgemeenten en uit openbare documenten en onderzoeken over Tata Steel is mij gebleken, dat dit onvoldoende het geval is. Er is mij niet gebleken, dat de belangen van kinderen op alle voornoemde zeven elementen structureel worden onderzocht en meegewogen. Met andere woorden: mij is niet gebleken dat er voldoende specifieke aandacht is voor de positie van kinderen rond dit thema. Dat baart mij zorgen, omdat het gezondheidsvraagstuk rondom Tata Steel zowel direct als indirect impact heeft op verschillende facetten van het leven van kinderen in die omgeving.

Ons nummer

1670245

Wat ik van u vraag

Gezien het bovenstaande vraag ik u in relatie tot het vraagstuk rond de uitstoot van Tata Steel vestiging IJmuiden:

- in lijn met artikel 3 Kinderrechtenverdrag en General Comment (GC) 14³ in wetgeving, beleid en individuele beslissingen over dit vraagstuk alle zeven elementen, die essentieel zijn voor de ontwikkeling van kinderen, te onderzoeken en mee te wegen. U kunt hierbij gebruikmaken van de handreiking⁴ die de Kinderombudsman hiervoor heeft ontwikkeld;
- zich maximaal in te spannen om - in lijn met artikel 24 Kinderrechtenverdrag - specifiek de gezondheid van kinderen in de regio te beschermen.

Toelichting

Het Kinderrechtenverdrag bepaalt dat bij besluiten die impact hebben op het leven van kinderen hun belangen voorop staan (artikel 3 lid 1). Deze belangen zien toe op een gunstige ontwikkeling tot volwassenheid (artikel 6). Voor het vaststellen van hun ontwikkelingsbelang is het noodzakelijk om de visie van kinderen wiens leven door het besluit geraakt wordt te horen en hieraan passend gewicht toe te kennen (artikel 12). Tenslotte heeft elk kind recht op de best mogelijke gezondheid en gezondheidszorgvoorzieningen (artikel 24).

Volgens het Kinderrechtencomité⁵ moeten de volgende zeven elementen altijd worden meegenomen om het belang van het kind te onderzoeken.⁶ Het gaat hierbij om de volgende elementen: 1) identiteit van het kind, 2) mening van het kind over de situatie en te nemen beslissing, 3) behoud van de gezinsomgeving en belangrijke contacten, 4) zorg, bescherming en veiligheid, 5) kwetsbare kinderen of bijzondere situaties, 6) recht op gezondheid en 7) recht op onderwijs.

³ In artikel 3 van het Kinderrechtenverdrag staat dat bij alle maatregelen die kinderen betreffen, het belang van het kind voorop moet staan. In het 14e General Comment worden handvaten gegeven voor welke mogelijkheden je hebt om te beoordelen en vast te stellen wat in het belang van het kind is.

⁴ <https://www.kinderombudsman.nl/publicaties/brochure-het-beste-besluit>

⁵ Het Kinderrechtencomité houdt toezicht op de naleving van het Kinderrechtenverdrag en de facultatieve protocollen door Staten. Dit doet het Comité door de rapportages te bestuderen die het toegestuurd krijgt, daarover met landen in gesprek te gaan en aanbevelingen te doen.

⁶ Zie hiervoor General Comment nr. 14 over het belang van het kind (CRC/C/GC/14). De Kinderombudsman heeft op basis hiervan een stappenplan ontwikkeld: In vier stappen naar het beste besluit voor het kind.

Uit onderzoek⁷ blijkt dat de uitstoot van Tata Steel in ieder geval impact heeft op het element 'recht op gezondheid'. De invloed op de ontwikkeling van kinderen kan echter verder gaan dan alleen de gezondheidsrisico's die zij lopen. Denk daarbij aan de mogelijke druk op de gezinssituatie door de kans op gezondheidsklachten van ouders en van andere volwassenen die voor het kind belangrijk zijn. Kinderen ervaren mogelijk ook stress en spanning van henzelf of hun ouders en andere volwassenen, omdat zij hun directe leefomgeving als ongezond en onveilig ervaren. Het gevolg kan zijn dat ouders, daardoor minder beschikbaar zijn voor hun kinderen en kinderen concentratie en spanningsklachten krijgen, hetgeen weer invloed heeft op hun prestaties op school.

Tijdens een Webinar met Tata Steel⁸ is er vanuit de lokale gemeenschap ook aangegeven, dat de ernst van de situatie verder gaat dan alleen risico's op fysieke gezondheid. De situatie lijkt ook van invloed op de sfeer en het leefklimaat in de betrokken gemeenten. Zo werd door meerderen aangegeven dat de tegenstellingen steeds scherper worden: "Je bent voor of tegen Tata Steel", werd opgemerkt. Een gepolariseerde omgeving kan als onveilig ervaren worden door kinderen en ook een slechte invloed hebben op hun ontwikkeling.

Tot slot

Uiteraard ben ik bereid het bovenstaande nader toe te lichten.

Met vriendelijke groet,

de Kinderombudsvrouw

c.c.

- Mevrouw V. Heijnen, staatssecretaris ministerie van I&W
- De heer J. Olthof van het College van Gedeputeerde Staten Provincie Noord-Holland

⁷ Zie referenties bij voetnoot 1.

⁸ Webinar 'In gesprek met Tata Steel' op 7 feb. 2022.